

«Поверніть фермерам спецрежим ПДВ, щоб вони розвивалися»

Про це заявив представник Всеукраїнського Конгресу фермерів, голова Асоціації фермерів та землевласників Дніпропетровської області Анатолій Гайворонський (на знімку) під час II Всеукраїнського фермерського форуму. «Поверніть середньому і малому бізнесу спецрежим ПДВ. Оскільки всі великі виробники заключають експортні контракти і в них пільга по ПДВ, і їм ще держава доплачує. То чому ж середній і малий бізнес повинен платити це ПДВ», – підкреслив Гайворонський. Також він наголосив, що спецрежим ПДВ допоможе фермерам розвиватися. Таким чином аграрії матимуть можливість закуповувати техніку, мати обігові кошти.

Фермерство не живе у просторі, який відірваний від загальнодержавної правоохоронної ситуації. На сьогодні фермерство відчуває на собі усі проблеми, які випливають з недосконалості правового поля України. Одна з найбільш проблем – рейдерство. Про цю та інші проблеми та шляхи їх вирішення йшла мова на II Всеукраїнському фермерському форумі, повідомляє agropnews.ua.

Присутні заслухали доповідь голови «Всеукраїнського конгресу фермерів» Івана Слободяника «Актуальні проблеми розвитку фермерства. Нормативно-правове регулювання».

Зокрема, Іван Слободяник наголосив, що ситуація із держреєстрами кричуща, адже перед закриттям реєстру фермер може прокинутися вранці і вже не бути власником свого господарства або директором, просто тому, що хтось змінив власника у реєстрі. Як це було на Дніпропетровщині, чи не так давно на Полтавщині. Тому фермери будуть наполягати на тому, щоб були створені електронні кабінети і без присутності власника ніхто не міг змінити дані у реєстрі.

Також продовжуються проблеми із землями постійного користування. Як тільки помирає фермер, прокуратура або Держкадастр починають вважати ці землі державними або комунальними, якщо це громада.

Ми будемо наполягати, щоб землі постійного користування увійшли до спадкової маси до кінця цього року, – підкреслив Слободяник, – 27 тисяч фермерських господарств були створені на землях постійного користування. Середній вік цих фермерів близький до, так би мовити, поважного. Хтось “виріс” до 300 га, хтось залишився на рівні 50-100 га. Але фермер повинен відчувати, що він господар своєї землі”.

По держземлях: по тим фермерам, хто отримував в оренду як фізособа, теж

На форумі було обговорено проблеми АПК із представниками влади

дивна ситуація – ти не можеш узяти її на баланс фермерського господарства. Ми будемо наполягати, щоб була не суборенда, а було на балансі фермерських господарств, – вважає він.

Є проблеми з нормативно-грошовою оцінкою, по господарським дворам. Та постанова, яка регулює методику нормативно-грошової оцінки землі господарського двору, плюс коефіцієнт від ОПГ – земля може коштувати, немов вона на узбережжі Чорного моря.

“Таке враження, що на цих землях нафтова скважина, – каже фахівець. – Необхідно внести зміни у цю постанову, щоб ціна, а відповідно і оренда, була адекватна”.

По реєстрації податкових накладних: абсолютно не зрозуміло, чому фермери віднесені до групи ризику? Коли починаєш реєструвати податкову накладну, вона блокується, і відповідно, затримуються кошти. І коли тобі треба платити за паливо, паї тощо, взагалі саботується робота фермера. Тож будемо від депутатів вимагати зустрічі у податковій, щоб забрали з групи ризику фермерські господарства, бо починати треба з причини і шукати скрутки не у фермерів, а в іншому місці, – перелічує

голова «Всеукраїнського конгресу фермерів».

Стосовно пересування сільськогосподарської техніки. Цього року було прийнято постанову про переміщення і дозволили пересування 3х8. Але культиватор 4х2, тож, щоб проїхати по селу згідно чинного законодавства, треба викликати поліцію і супроводжувати цю техніку.

Фермерська спільнота буде наполягати на зміні до постанови, щоб не по автострадам, але по сільських дорогах, можна було пересувати цю техніку самостійно.

Стосовно резервів для виживання у ситуації таких складних погодних умов. Де їх можна задіяти?

Перше, це державна підтримка. Левова частка направлена на компенсацію по кредитах. Але фермерів до 500-1000 га ніхто кредитувати не хоче. Будемо наполягати, щоб Фонд кредитування був створений і цих фермерів теж кредитували, – акцентує Слободяник.

Зі страхування: ми розуміємо, що держава теж у скруті, тож будемо наполягати на задіянні цього механізму, – каже він.

Найкраще – повернутися до спецре-

жиму ПДВ. Сьогодні світ знаходиться у ситуації, коли кожен боронить своїх. Є ініціатива – зменшення ставки ПДВ до 14%. Але фермерська спільнота вважає, що вона повинна бути на рівні 10%. Але загалом будемо наполягати на поверненні спецрежиму.

Тепер щодо резервів фермерів для росту. Вони у собівартості продукції. Тож де втрачаються кошти фермерів?

Перше – це Укрзалізниця. На сьогодні фермер фактично дотує Укрзалізницю через завищені тарифи. Тариф на перевезення агропродукції повинен бути зменшений.

Також портові збори при перевалці сьогодні вищі, ніж у Чорноморському регіоні і регулюються дивною методикою. Фермерство наполягає на зміні методики, щоб збори були на рівні середньочорноморських.

“Квоти на добрива. Ми займаємо позицію – проблеми хімічного виробництва потрібно вирішувати, а не перекладати на плечі фермерів. Це лаконічний перелік нагальних проблем. Будемо вважати їх програмою на рік”, – підсумував Іван Слободяник.

Звернення до хліборобів Дніпропетровщини

Шановні колеги, друзі!

Метою діяльності Асоціації фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області є підтримка та сприяння фермерам, власникам землі, сільгоспвиробникам, розвиткові масового фермерського руху та здійснення належного громадського контролю за діяльністю влади з дотримання прав і законних інтересів хліборобів та власників землі. Наше завдання – захист інтересів членів Асоціації, сприяння і допомога у веденні господарської діяльності. Все заради одного – процвітання українського села, нашої хліборобської справи, якій багато хто віддав десятиліття. Все це, – кооперацію, об'єднання зусиль мусимо робити в умовах, коли в країні переважно не виконуються державні функції.

Для реалізації означеного Асоціація почала реалізацію проектів підтримки в декількох напрямках, одним з яких є забезпечення більш вигідних цін та умов реалізації сільськогосподарської продукції. У великих і малих аграрних підприємств та фізичних осіб, які виростили її, має бути можливість продати вирощене вигідніше та інвестувати у розвиток власної справи. Ціль одна – зробити

Асоціація фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області

хліборобство та нашу справу міцнішою та самодостатньою! Проекти підтримки Асоціації розпочалися в таких напрямках:

– **Агротехніка.** Створення бази даних, систематизація для якісного надання послуг членам Асоціації, залучення сторонніх організацій для авансування техніки, мінімізації ваших затрат.

– **Сільгоспхімія, посівний матеріал.** Створення бази даних для організації централізованих поставок на більш цікавих гуртових умовах.

– **Оптимізація продажів.** Кооперація і консолідація продажів, з метою забезпечення більш вигідних цін реалізації нашої продукції. Організація спільних продажів за прямими іноземними контрактами. Створення СОК.

– **Лізинг, кредитування, технічний інжиніринг.** Мета – забезпечення доступу сільгоспвиробників до більш вигідних умов придбання техніки та обладнання. Технічний і консалтинговий супровід при реконструкціях, модернізації та будівництві.

– **Держпідтримка.** Консультування і допомога в напрямку реалізації державних програм підтримки та компенсацій, для забезпечення більш вільного доступу сільгоспвиробників до здешевлення залучених коштів, компенсації вартості купленого устаткування, техніки, будівництва і реконструкції виробничих об'єктів.

Для реалізації підтримки на сайті Асоціації розроблена анкета члена Асоціації, яку просимо заповнити та терміново надіслати. Вона включає інформацію, необхідну нам, для систематизації та пропозиції Вам оптимальних варіантів в рамках реалізації програм підтримки і допомоги. Слідкуйте за новинами на сайті Асоціації, Вайбері і Телеграмі.

З повагою директор ТОВ «Фермерів та приватних землевласників» Василь ДОЦЕНКО.

Продовження теми - стор. 4,5

ІНОЗЕМЦІ В СЕЛІ: ЯКИМ ЇМ БАЧИТЬСЯ МАЙБУТНЄ України

Підприємства з французькими та американськими інвестиціями працюють в Україні з середини 2000-х. Вони принесли сучасні агротехнології, платять податки, інвестують в інфраструктуру. Чи готові вони до земельної реформи в Україні?

Клеман Кусан, директор сільгоспідприємства з французькими інвестиціями «Агро КМР»:

— Я приїхав з Франції в Україну у 2013 році та почав працювати в агрокомпанії з іноземними інвестиціями. Зараз «Агро КМР» орендує 15,5 тис га землі на Дніпропетровщині.

У Франції мої батьки ніколи не займалися фермерством, але мене завжди цікавило сільське господарство. Моя мама завжди казала, що якщо я хочу бути фермером, то маю їхати в Україну. Усі французькі фермери знають, що тут потужна аграрна галузь.

Для власників «Агро КМР» своєрідним поштовхом, після якого вони зацікавилися багатим сільськогосподарським потенціалом України, стали події 2004 року, зокрема Помаранчева революція.

Саме тоді французькі фермери Жан-Поль Кім, Жан-Лу Мішель, брати Алан та Ренар Флоран стали вивчати економічну ситуацію, готували бізнес-план, не раз відвідували Україну в пошуках місця для заснування майбутнього підприємства.

У Франції вони також мають компанію із земельним банком 1 950 га, де вирощують органічні культури. В Україні вони бувають щомісяця, а в серпні проводять відпустку з сім'єю у селі Тройцьке. Найважче їм приїжджати взимку, суворі морози трохи незвичні для французів.

У 2006 році за підтримки місцевих селян, які погодилися віддати в оренду власні паї, була створена компанія «Агро КМР». У створення підприємства було інвестовано 2,2 млн євро.

Перший рік був найважчим, адже потрібно було підготувати під посіви 2,2 тис га землі, яка була цілиною. Бур'яни досягли двометрової висоти. Земля не оброблялася шість років. Без сучасної техніки, яку інвестори привезли в Тройцьке, успіх був би неможливий.

Зараз ми вирощуємо шість основних культур: пшеницю, ріпак, соняшник, сорго, кукурудзу, ячмінь. Ми б хотіли вирощувати овочі, але це дорогі інвестиції у системи зрошення, які стартують від 1 тис дол. на га. Без зрошення у нашому регіоні працювати важко через спекотне літо.

Про інвестиції в зрошення поки говорити рано, бо в Україні не вирішене питання земельної реформи. Ми не можемо планувати власні капіталовкладення без розуміння, хто зможе придбати землю.

Так, ми маємо підписані договори оренди з 2 800 пайовиками. Переважна більшість з них підписані на 15 років. Ми вчасно і прозоро платимо орендну плату, яка становить 4,5 тис грн за га.

«Зараз ми вирощуємо шість основних культур: пшеницю, ріпак, соняшник, сорго, кукурудзу, ячмінь»

Ми інвестували 18 млн. євро і в 2021 році планували будувати елеватор, проте поки у нас нема розуміння ситуації. Будемо працювати за будь-яким сценарієм земельної реформи. Питання лише в прозорості правил гри та захисті права власності.

Якщо іноземцям заборонять купувати землю, то я не знаю, що відповідати бабусям, які підписали з нами договори оренди, але схочуть продати свій пай. Є кілька сценаріїв: я можу знайти українця, якому довіряю, і попросити його викупити цей пай.

Я можу створити українську компанію з українськими власниками, щоб вони могли купувати землю і чекати рішення референдуму щодо іноземців, або допрацювати 15 років, доки діятиме термін договорів оренди, і далі вирішувати з власниками, що робити в умовах, коли землю купувати не можна.

Політики часто кажуть, що іноземці зможуть отримувати в ЄС дешеві кредити і направляти їх на купівлю землі в Україні, але це нереально. Для французького банкіра Україна — країна з високими ризиками, де досі триває війна і панує корупція.

Ми зможемо купувати землю лише з обігових коштів української компанії.

«Моя мама завжди казала: якщо я хочу бути фермером, то маю їхати в Україну. Усі французькі фермери знають, що тут потужна аграрна галузь»

В Україні нема закону, який би захищав фермера, що орендує землю. Фермери не відчувають, що вони господарі землі,

хоча можуть обробляти її понад десять років.

У 2017 році на нас була вчинена рейдерська атака, незрозумілі люди переуклали наші договори оренди на себе. Ми втратили багато зусиль, щоб вирішити ситуацію, бо працюємо чесно і прозоро.

У «Агро КМР» нема мети купувати землю, ми готові її орендувати, але гарантуйте нам захист наших інвестицій та права власності. Ми як інвестор маємо бути спокійні, що завтра нас не викинуть з ринку.

У нас є договори оренди на 15 років, ми не виводимо дивиденди з України, а інвестуємо в розвиток. Тільки на соціальні проекти в селі виділили 4 млн грн. Вони пішли на освітлення вулиць, дорогу в селі, будівництво тенісного корту, підтримку дитячого садочка.

Якщо проаналізувати підтриманий Верховною Радою у першому читанні законопроект про обіг землі, то він виглядає недопрацьованим.

У Франції діють суворі правила щодо контролю операцій з купівлі-продажу земель. Контролем займається спеціальний орган — Sociétés d'Aménagement Foncier et d'Établissement Rural (SAFER). Мінімальний термін оренди — дев'ять років.

Україна теж має виробити свої запобіжники для контролю обігу землі, проте правила мусять бути прозорими і не впроваджуватися на післязавтра.

Тетяна Федоренко, генеральний директор компанії «Біо Лат»:

— Я очолюю компанію «Біо Лат», що працює на Сумщині понад десять років. Вирощуємо пшеницю, кукурудзу, соняшник, ріпак, сою на 10 тис га, які орендуємо у власників паїв. Маємо іноземного інвестора — групу компаній «Агропросперіс», проте я і вся моя команда українці.

Усі, що працюють на землі, по-справжньому люблять свою справу, землю, народ, країну та ніколи їх не зрадять. Різні припущення щодо продажу землі іноземцям ми вважаємо «страшилками» для легковірних. Усією своєю працею ми стверджуємо протилежне!

Я працюю у сільському господарстві все життя. Маю дві спеціальності: вчений агроном та технолог з первинної переробки винограду. Після інституту повернулася в радгосп «Таврида» в рідній Алушті.

Відпрацювала там рік агрономом, вийшла заміж і переїхала до чоловіка в Джанкойський район, де працювала старшим технологом на винзаводі при радгосп-заводі «Ізмрудний».

Потім при радгоспі відкрили профтехучилище і мене перевели викладачем. Тут я працювала 18 років. Спочатку заступником директора з навчальної роботи, потім — з навчально-виробничої.

У 2002-2007 роках я була директором «Селянсько-промислової артілі», куди згодом прийшов новий інвестор.

У 2007 році була створена компанія «Лобанове-агро», і до 2014 року я працювала генеральним директором у групі компаній «Агропросперіс».

У лютому 2014-го переїхала до Вінницької області та прийняла в управління компанію «Курланд» з понад 10 тис га землі.

«Вирощуємо пшеницю, кукурудзу, соняшник, ріпак, сою»

Переїзд за 1 тис км дався мені нелегко. Приїхати в незнайоме місце, бути далеко від рідних, починати все з нуля... Але завдяки підтримці великої команди, інвестора та колег тепер цей період згадую з легким смутком.

Наступним місцем роботи стала компанія «Біо Лат» на Сумщині, де знову довелося починати все спочатку.

Зараз, коли влада має намір перекрити кисень компаніям з іноземним капіталом для подальшої роботи в країні, мені що — перекреслити все моє життя? Вдруге починати все з нуля я не готова.

У моєму розумінні професійний аграрій передусім керується правильними розрахунками і віртуозно обирає технології, які є оптимальними за тих

погодних умов, що складаються.

Ми розраховуємо кожен крок нашої виробничої діяльності. Через програму «Агрономіст» я з планшета бачу врожайність і точку беззбитковості підприємств. Разом з головним агрономом дивимося на кращих колег і бачимо чіткий напрям розвитку.

У нас вітається ініціатива, обмін досвідом у вигляді семінарів, робочі поїздки для вивчення напрацювань провідних компаній. Планування виробничого циклу проходить в абсолютно новому форматі командної роботи з планшета, коли за три хвилини ми проживаємо аграрний місяць. Це цікаво, азартно, захоплююче!

«Всі, що працюють на землі, по-справжньому люблять свою справу, землю, народ, країну та ніколи їх не зрадять»

Чотири роки тому інвестор запропонував унікальну партнерську програму для команди виробничого ядра — від директора та агрономів до механізаторів. Я і моя команда вклали свої кошти в компанію. Це теж відповідальність.

Кожен з нас розуміє: потрібно так спрацювати, щоб повернути назад вкладене і заробити. Якщо я приходжу до інвестора з пропозицією, значить, я ризикую і своїми грошима

Ми допомагаємо громадам за соціальними угодами та просто за зверненнями пайовиків: грошима, технікою, матеріалами для ремонту чи будівництва.

За роки роботи в регіоні бачимо, що громади планують свої бюджети, покладаючись на надходження від податків, які ми сплачуємо. Нас обурює, коли під час обговорення земельної реформи кажуть: «Ні» продажу землі іноземцям.

Усі 12 років ми були тут більш ніж бажаними! Ми знаємо, що люди у селах, де ми працюємо, хотіли б самі вирішувати, що робити із своєю власністю, коли, кому і за скільки її продавати.

Людам зблизька краще видно, хто і як господарює на землі. Часто наші орендодавці приходять та пропонують продати нам свої ділянки. У нас є випадок, коли одна власниця паю заповіла його нам у вдячність за надану допомогу.

«Після себе завжди потрібно залишити значимий слід»

Слушними є наміри уряду не допустити до ринку нових іноземців, що можуть купувати землю з намірами потім її перепродати за вищими цінами або є новачками в рослинництві та невідомо як господарювати-муть.

Про це йдеться і в урядовому законопроекті. Він передбачає можливість купувати землю іноземним агрокомпаніям, які довго працюють в Україні, показали свою відповідальність, уміння працювати та заробляти на землі.

Приблизно чверть наших працівників, їхніх родин і друзів є власниками паїв, які ми орендуємо.

Прокурори справу про гучне минулорічне вбивство Сергія Кондратюка закрили, його дружину Інну Іванівну - під суд, землі фермерського господарства - родині нового співкерівника місцевої ради... Такий протиправний розвиток ситуації навколо СФГ «Кондратюк» та родини Кондратюків у Новопавлівці Межівського району. Раніше ми вже розповідали, як «активно» розслідується справа про вбивство фермера Сергія Кондратюка - менше ніж через рік після його трагічної загибелі поліція закрила справу! Не розслідується і цинічна спроба рейдерського заволодіння його фермерським господарством.

Реалії після вбивства та рейдерської атаки на СФГ «Кондратюк»

У ДАНОМУ матеріалі увагу приділено подіям, які мали місце після смерті С. Кондратюка, та спробі захоплення його господарства. Конкретно - діям місцевої влади у тандемі із Синельниківською місцевою прокуратурою. Отже, місцева влада зі свого боку у зв'язку із зміною керівника Новопавлівської ОТГ, який має свій бізнес-інтерес в краї, також стала нападати на господарство «Кондратюк», бажаючи відірвати шматки землі та виманити грошей. І це при тому, що за складних обставин в родині, здавалося, усі мали б згуртуватися для допомоги господарству - втриматися на плаву після важкої втрати в родині та рейдерської атаки на господарство.

Ніхто тут, у Новопавлівці, не говорить про сприятливі умови ведення бізнесу та якісь «бізнес-няні», бо тут, через владні інструменти, впливають на перерозподіл структури бізнесу в регіоні. У цьому матеріалі мова не про оцінку правових підстав для урізання земельного банку господарства, а про те, як це робиться, для чого робиться і кому ці землі відходять. На наше переконання, місцева влада і бізнес, перебуваючи у здоровому діалозі, розуміючи, в якій ситуації та стані перебуває господарство та родина, яка втратила свого голову, мали б у переговорному процесі вирішити проблемні питання користування землею, а не розпочинати масовану атаку та тиск на господарство.

Але такий діалог можливий у випадку рівновіддаленості місцевої влади від бізнесу та створення рівних умов для роботи усім господарствам та підприємцям на території Новопавлівської сільської ради. Лише тоді у даному випадку СФГ «Кондратюк» мало б підтримку місцевої влади, розуміння громади та шанси швидше вирівняти не просту ситуацію.

Але хочемо сказати, що влада, очевидно, мала свою мотивацію, бо відібрані землі передавалися в орбіту іншого господарства, яке тісно пов'язане родинними зв'язками із керівництвом місцевої ради. При цьому місцеві чиновники негативно налаштували громаду села відносно господарства та родини Кондратюків. Один із очільників місцевої ради, а за сумісництвом близький родич власника господарства, якому відходять землі СФГ «Кондратюк», після дій та рішень ради, за свідченнями людей в селі, не приховуючи свої хороші стосунки із керівником Синельниківської місцевої прокуратури, вказував на те, що організує

кримінальну справу щодо Інни Кондратюк, дружини загиблого фермера Сергія Кондратюка!

І одразу за надуманими підставами Синельниківська місцева прокуратура розпочала кримінальне провадження щодо колишньої голови Новопавлівської ОТГ Інни Кондратюк. Десятки допитів, обшуків та доступів до документів, декілька різних експертиз та залучення апарату районної поліції і прокуратури в повному обсязі та масштабі! Активність прокурорів у цій справі справді вражає. Останні змогли співставити не вельми співставні факти, пов'язати їх в один ланцюг подій та підписати підозру.

При цьому у цій справі багато факторів, які вказують на порушення, а за такі порушення має наставати відповідальність, але не кримінальна для колишнього голови, а цивільно-правова для усіх учасників відповідних правовідносин, зокрема депутатів сільської ради (підготовка та проведення сесії Новопавлівської ради). У даному випадку через недбале ставлення депутатів до своїх обов'язків та відсутність елементарного документообігу, недотримання процедур, виникли (були штучно створені) обставини, які покладені в основу кримінального провадження та переслідування Інни Кондратюк.

Попри це, на сьогодні справа активно готується до суду, а прокуратура відкрито зловживає своїми повноваженнями та тисне на Інну Кондратюк. Прокуратура, вручивши підозру, відразу вимагала від колишньої голови надати свої докази і матеріали слідству. Вимагала термінового ознайомлення з матеріалами кримінального провадження великого обсягу. Слід зазначити, що слідчі та прокурори справу вели і докази збирали понад півтора роки (!), а від підозрюваної вимагають за два тижні надати свої матеріали та підписати ознайомлення зі справою, щоб відразу отримати обвинувальний акт.

Більше того, негайно розпочинається тиск на Інну Кондратюк, зокрема у обранні запобіжного заходу їй, у час, коли слідство завершено і УСІ слідчі дії проведені. Звісно, це не заборонено Законом, але в даному випадку такий хід подій виглядає, як вплив на учасника кримінального провадження. Впродовж останніх днів до Інни Іванівни застосовують тиск та погрози змінити запобіжний захід, якщо вона за два дні не підпише ознайомлення з матеріалами кримінальної справи. І це при

тому, що таке ознайомлення є правом підозрюваної, часом воно не обмежується. Слідство завершено, а підозрювана на слідчі дії та для ознайомлення з'являється за викликом.

А останні події, по суті, прямо вказують на застосування тиску та переслідування до Інни Кондратюк, упередженість і зацікавленість прокурора Синельниківської прокуратури Ксенії Скрипник. Спочатку І. Кондратюк за вказівкою прокурора К. Скрипник вручається ряд повісток для ознайомлення з матеріалами кримінального провадження та отримання обвинувального акту, що призначені на один день з різницею в кілька годин. А після повідомлення про перебування Інни Кондратюк в лікарні, до неї в палату (!) зайвий раз слідчі, щоб такі повістки вручити... під час лікувальних процедур в умовах стаціонару.

Слід зазначити, що уся кримінальна справа розслідується так, буцімто місцевій громаді нанесено збитків та шкоди рішеннями, що нібито І. Кондратюк підписала самовільно. При тому, що місцева громада цими рішеннями керується і по сьогодні! Скасовані кілька рішень, які по факту не пов'язані із наданням земель, а виключно через те, щоб ці землі передати іншому господарству, що на сьогодні і здійснено. При цьому справа тричі закривалася, та прокурор Ксенія Скрипник тричі її поновляла та продовжувала розслідування, що вказує на мотивовану зацікавленість.

На фоні розслідування вбивства голови СФГ «Кондратюк» Сергія Кондратюка та подальшого рейдерства господарства, така активність Синельниківської прокуратури виглядає аж занадто мотивованою. Слід зауважити, що за фактом дій «нового» керівництва Новопавлівської сільської ради (щодо земель СФГ «Кондратюк»), та зареєстрованого кримінального провадження щодо їхніх дій, Синельниківська прокуратура не дуже поспішає проводити слідчі дії, допити, обшуки та експертизи, вручати підозри, хоча там усе очевидно.

Нові керівники ради при наявних договорах оренди у СФГ «Кондратюк» на землю, без будь-якого повідомлення останнього, не розриваючи договори, передали ці землі іншому господарству, яке є близьким до одного із керівників місцевої ради. При цьому знизили надходження до бюджету ради з 12% в рік, які були у СФГ «Кондратюк», до 8% в рік для нового «господаря»!

Знову ж таки, рішення та дії міс-

цевої ради не відповідають закону та процедурі, а також такими діями нанесено прямі збитки бюджету громади! Але такі обставини Синельниківську прокуратуру не хвилюють, активно встановлювати істину там зовсім не поспішають... Однак про те, що бюджету Новопавлівської громади завдано збитків, ніхто не говорить, так само як і збитки СФГ «Кондратюк» ніхто не оцінює (господарство, зокрема, заплатило орендну плату, не знаючи, що їхню землю передали іншій юридичній особі, та готувалося до посівної). Напевне, не достатньо мотивації у синельниківських прокурорів.

Очевидно, і в даному випадку про таку вибіркву роботу прокурорів повідомлено вище керівництво та компетентні органи, адже прокуратура мала б бути рівновіддаленою від усіх бізнес-структур і працювати над захистом і дотриманням закону та верховенства права, а не задля лобювання інтересів конкретних осіб та структур.

Щоразу переконаємося, що робота над захистом прав та дотриманням законності у діяльності прокуратури та слідчих без реакції вищого керівництва цих структур призводить до того, що на місцях панує вибірквість. Виглядає ймовірною корислива вмотивованість в роботі і переслідування приватних інтересів через кримінальні провадження та подальше переслідування бізнесу та його власників. Такі сьогоднішні реалії в роботі Синельниківської місцевої прокуратури.

Звернення з описом цих подій направлені до Офісу президента України, Управління спеціальних розслідувань ГПУ, Генеральній прокуратурі України, Прокуратурі Дніпропетровської області, на офіційну сторінку Володимира Зеленського для належного реагування. Далі буде...

Андрій НАХОД, юрист
ГО «Бізнес-Варта».

ВІД РЕДАКЦІЇ: повторно звертаємося до Вас, Володимире Олександровичу, як гаранта Основного Закону нашої держави – доручити нарешті рекомендованим Вами очільникам правоохоронних органів розслідувати здоровезні громадяни трагічних і рейдерських подій щодо СФГ «Кондратюк» у всій їхній очевидній і для нефахівців сув'язі, а не окремо кожне! Більше року тому Ви це у живі очі обіцяли доньці вбитого фермера Сергія Кондратюка, але й досі не виконали обіцянку. Нещодавно призначена на посаду Генерального прокурора Ірина Венедиктова і пальцем не поворухнула для належного розслідування вбивства Сергія Кондратюка і рейдерських дій щодо його господарства, а лише «відписалась», і резонансне звернення адвоката Андрія Находа переправила... Прокуратурі Дніпропетровської області. А ті – до Синельниківської, на дії котрої скаржиться родина полеглого фермера. А синельниківські прокурори порадили атакованій рейдерами і ними родині... звернутися до суду за захистом своїх прав! Цинізм і блюзнірство державодства явні, за що народ інколи зве його «прокуратурою». Вочевидь, правда про новопавлівські події рано чи пізно буде встановлена, бодай у ЄСПЛ. Але Ви, Володимире Олександровичу, ще маєте шанс зупинити летаргійний сон Ваших висуванців-правоохоронців і змусити їх працювати. Інакше і вони, і Ви самі ввійдете в історію як президент, котрий і бровово не повів для захисту своїх скривджених і гнаних співгромадян. Тим же охоронцям прав, котрі виконують «верховні» рішення проти моралі і совісті, зокрема які мордували вдову загиблого фермера навіть на лікарняному ліжку – висмоктаними з пальця звинуваченнями, які вже в суді – наводимо вічні Біблійні істини. Можливо, хоч вони змусять їх схаментися і зійти зі слизької дороги.

ВРАНЦІ 11 серпня в центрі Січеславщини пішов довогочікуваний дощ, тож дехто із фермерів нашої області, що збиралася в Будинку профспілок Дніпра на загальні збори, сприйняв це за своєрідне освячення нових справ. А їх було чимало - черга денна ховати налічувано шість лише основних пунктів. Впродовж двох з половиною годин велике хліборобське віче давало спільну раду найбільшим сьогоднішнім проблемам. На початку голова АФПЗ Дніпропетровської області Анатолій Гайворонський так оцінив цюорочний придніпровський хлібний коровай:

- Ми пережили важку весну, такого, як торік, урожаю немає, та голоду в цьому році не буде. Урожай ранніх зернових приблизно на 15 - 20% менший за торішний, пшениця дала в середньому 35 - 40 центнерів із гектара. Ріпани на низах подекуди довелося пересівати, бо після теплої зими вони рано пішли в ріст і весною вимерзли, такі кліматичні аномалії. Дощі були не постійні, переважно грозові і короткочасні. А найкраще вродив озимий ячмін, його урожайність на рівні минулорічного, ярий дещо гірший.

«Досить продавати за копійки!»
Та яким би важким і непередбачуваним не був хліборобський сезон, збут вирощеного урожаю є справою не менш клопітливою. Де і як зберігати, кому і коли продати, за якою ціною і гарантіями, що не «кинуть» - тут цілий спектр проблем. Учасники зборів констатували, що ціна пшениці цьогоорік піднялася, а зараз пішов спад. Де його межа, коли почнеться рух ціни вгору? Безперечно, на світовому зерновому ринку діють свої закони, коливання попиту і вартості, відомі фахівцям. На зборах новопризначений директор ТОВ «Фермерів та приватних землевласників» Василь Доценко так означив спільні перспективи:

- Попит на якісне продовольство у світі зростає, пропонує припинити продаж свого золотого зерна за копійки. Наша задача - на платформі Асоціації створити продукти, які будуть якісними. Ведемо переговори, щоб продавати крупні партії збіжжя не експорт. Ми створили декілька груп, організуємо закупки серед членів Асоціації. Але до цієї справи потрібно залучити усіх фермерів Дніпропетровщини, а для більш потужної роботи необхідна і участь фермерських організацій Полтавської, Запорізької та Харківської областей. Виходимо на прямі поставки за кордон за валютою, через річкові порти. Є цікаві можливості щодо лізингу, державної підтримки, забезпеченні добривами, засобами захисту рослин, паливом і насінням. Не всі можуть розібратися в цій системі, що і як робити, щоб отримати послуги найдешевше, тож створили консультативний відділ. Певна річ, малі партії зерна не цікаві серйозним гравцям ринку, справжню ціну можна отримати лише за великої партії. Закликаю всіх до праці заради свого майбутнього, для початку необхідно надіслати анкету, щоб зрозуміти - хто що може продати. В епоху глобалізації мусимо діяти лише разом.

Очевидно, що лише єдиною могутньою хліборобською лавою можна заявити на повен голос про свої здобутки у світі. Учасники зборів вирішили спільно готуватися і до посівної, щоб мати змогу централізованого забезпечення добривами, агрохімією та посівними матеріалами. Детальніше про плани ТОВ «Фермерів та приватних землевласників» читайте у «Зверненні до хліборобів Дніпропетровщини» на стор. 1.

Берімося дружно, не буде сутужно

Ишлося на зборах і про виклики з безпеки господарської діяльності, на які й досі, на жаль, багате сьогодення. Про зухвалі дії «чорних реєстраторів» в Обухівському районі Київщини та нову підлість - нищення посівів соняшника ФГ «Западне» Олександра Чебанова за допомогою безпільного. На потреби більш широкого гуртування в Асоціації фермерів та землевласників Дніпропетровської області як панацеї проти свавілля рейдерів, наголошували декілька промовців. Такі аргументи навіть голова Межівської районної асоціації Петро Ляхович:

- Рейдерство завжди добре організо-

ване, тому протиставити йому можна лише власне потужне об'єднання. Коли ми торік їздили в Київ під Верховну Раду протестувати проти олігархічного варіанту закону про обіг земель, дехто говорив «Нашо дарма ноги бити, по-нашому не буде». Але ж ми стояли, в морозі заметіль, і таки добилися внесення хороших правок до закону. Та і максимальну кількість землі в одні руки обмежили з 200 тисяч га землі до десяти. А не їздили б - не було б і цього результату! Бо вони оте, на коліні «намальоване» на початку, й проголосували б. Звичайно, остаточний варіант закону ухвалений теж не для хліборобів, а для великого капіталу. Але тепер можна буде вносити правки до нього. Оберемо гідних представників до місцевої влади, згодом до парламенту, і все змінимо. Прошу кожного учасника зборів переговорити із хоча б 3 - 5 чоловіками щодо залучення їх до роботи Асоціації.

Приклади впертої боротьби дітей засновників ФГ за право продовжувати батьківську справу на українській землі навіть голова СФГ «Ім. Ф. Нансена» Олександр Петрик з Михайлівки Апостолівського району:

- Вітку 2017-го року проти 5 голів фермерських господарств, батьки яких відійшли у вічність, були порушені кримінальні справи, в т. ч. і проти мене (ці випадки рейдерства висвітлювалися на шпальтах «ФП» - прим. авт.). Ми відбиваємося, але це їх не зупиняє, хоча «звинувачення» абсолютною абсурдні. Наступного року хотіли прикрити нас, подали заяву на начальника слідчого відділу поліції, прокуратора її «футбольну». Тоді через Апостолівський районний суд провели рішення, яке змусило прокуратуру відкрити кримінальне провадження проти поліції. Треба знаходити їхні помилки, щоб притлумити протиправний запал. Ще й досі один зі

документів немає? Організуємося, треба стукати в усі двері, далі так працювати неможливо!

А причини цього вкрай негативного для виробників явища, зазначив адвокат Асоціації Євген Падашуля, наступні: У Дніпропетровській області заблоковані накладні 45 фермерських господарств. Ми організували відео-конференцію, змусили червоніти податківців - чому не конкретизуєте перелік вимог? Чому нехтуєте судовою практикою, яка на 90% виграшна для фермерів? Варто зауважити, що деякі голови ФГ, особливо не члени Асоціації, безвідповідально ставляться до оформлення документів. Коли податкову накладну зупинили, треба вміти скласти пояснення, акцентувати увагу на статусі працівника реального сектору економіки. Податківці шукають «схеми» при продажі урожаю, ви в них не берете участі. Певно ж, найдієвіше у випадку блокування звернутися

Відтепер і райони фігуруватимуть виключно укрупнені, «слуги» в парламенті у «свінячий голос» перед літньою відпусткою «нашаткували» їх за геть не зрозумілим людям принципом. Чи не найбільше протестів проти таємного, не поіданого з громадськістю суспільно-політичного процесу надійшло з Межівського району - проти приєднання його до Синельниківського, а не ближчого територіально і ментально Павлоградського. Тож проблем вистачає і тут, втім, як і скрізь, до чого дотичні руки недосвідчених парламентських рекрутів. Цікавими роздумами з колегами поділився гість зборів - Олег Саизько з Полтавського обласного об'єднання фермерів імені Героя України Віктора Чміденка:

- Слово «політика» в Україні дуже спалюване, але цього терміну не варто боятися. Довіряйте своїм колегам або гідним людям інших професій, які

ва! Багатом із нас подобалася Аграрна партія Віталія Скоцкиа, це мудра людина. Але партію в нього «віджали», коли олігархи побачили загрозу для себе. Була і «Партія відродження села», тепер «Край», вона розбудовується в нашій області. Словом, ідіть в вибори від неї чи іншої, щоб на місцях вирішувати усі пекучі питання.

Вимоги до влади в Києві
Наступного дня, 12 серпня, в столиці за участі делегації Дніпропетровщини відбувся Другий Всеукраїнський фермерський форум. На ньому Іван Слободяник, голова ГС «Всеукраїнський Конгрес Фермерів», оприлюднив основні вимоги фермерської спільноти до президента, уряду і парламенту:

- реагування на випадки рейдерства в Держреєстрі через адмінкомісію Міносту;
- необхідність, нарешті, узаконеного успадукування земель постійного користування;
- врегулювання передачі на баланс фермерських господарств державних/комунальних земель для ведення ФГ, наданих фізичним особам;
- зміна методики обрахування нормативно-грошової оцінки під господарськими дворами;
- припинення блокування податкових накладних (поки що через оперативне втручання та через зміну ризикової групи);
- збільшення габариту пересування техніки по сільських дорогах до 4, 2 м;
- зменшення ставки ПДВ для аграріїв;
- запровадження спецрежиму ПДВ для малих господарств;
- зменшення тарифу «Укразалізниці» на перевезення сільгосппродукції, яка тепер вища за метал;
- зменшення ставки портових зборів, яка є найвищою у Чорноморському регіоні;
- демонополізація виробництва міндобрив та недопущення квот на них;
- створення Фонду гарантування кредитів для малих та середніх фермерів.

Є вже і перша реакція на ці вимоги. У ЗМІ голова підкомітету з питань місцевих податків і зборів Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Мар'ян Залюцький пообіцяв виправити проблему різної вартості землі на законодавчому рівні:

- Дійсно, це неправильно, що за одну й ту ж землю різні суб'єкти господарювання сплачують різний податок. Такого не може бути в принципі. Я готовий виправити це в Податковому кодексі. Ми чітко бачимо певні перекоси і готові запровадити рівні правила гри ще цього року. У законопроекті № 3131 можемо передбачити певні пільги, щоб фермери платили менше податкових зборів, тоді податкове навантаження для них зменшиться.

Осінні зміни наближаються. Якими вони будуть, залежить, певно ж, від кожного з нас. У Дніпрі 11 серпня делегація Дніпровської районної Асоціації фермерів разом зі своїм головою Олександром Лапою своє перше засідання щодо виборів провела одразу після закінчення обласних зборів. Пора!

Підготував Григорій ВЕРНИГОРА.

На знімках: виступає адвокат АФПЗ Дніпропетровської області Євген Падашуля. На задньому плані в президії (зліва направо) - голова Новомиоскоївської районної асоціації Олександр Суліма, очільник Асоціації фермерів Дніпропетровщини Анатолій Гайворонський та голова фермерів Полтавщини Василь Бурлака;

моменти зборів фермерів 11 серпня у Дніпрі.

Фото автора.

РЕЙДЕРСТВО ЩЕ БУЄ, АЛЕ...

бо у сьогоднішньої влади України, як і у вчорашньої, до речі, катма політичної волі викопати це олігархічне «зілля» з української землі. Для завдання величезної шкоди фермерському господарству «Западне» Олександра Чебанова, що в Дніпропетровському районі поблизу Ізrent, рейдери застосували, на жаль, новітню технологію. Знищивши посіви соняшника, вдумаймося - на 67 гектарах! Ось як про це розповідає фермер О. Чебанов:

- Верховна Рада України 31 березня 2020 р. ухвалила скандальний закон «Про обіг земель сільгоспризначення». А вже 23 липня я виявив посіви соняшника у вкрай пригніченому стані на 67 га. Переконали, між цими подіями є прямиий зв'язок - це прагнення перетворити господарство на банкрута, щоб заволодіти землею. За висновками Інституту ґрунтознавства Дніпра, був внесений десикант, що застосовується для підсушування зерна в останній фазі вегетації рослини. Застосування препарату у фазі цвітіння сонях згубне - він припиняє розвиватися і гине. Видно, спочатку труїли ранцевим оприскувачем, потім - з дельтаплана чи дрону. Можна зрозуміти, яка величезна шкода завдана господарству. Це зробили не люди, а мутанти, в яких немає людської моралі. Подав заяву про злочин до Нацполіції. Але звертаюся і до президента України, Служби безпеки - Володимире Олександровичу, Ви обіцяли, що в разі Вашого обрання в Україні пануватиме закон. Разом із родиною ми голосували за Вас, тож сподіваємося, що Ви задієте усі державні правові механізми для якнайшвидшого пошуку виконавців та організаторів зухвалого злочину. Власне розслідування резонансного злочину провела Фермерська Самооборона Дніпропетровської області. Її очільник Олександр Стещенко повідомив: У Олександра Чебанова з дати початку самостійної праці - 1993 року - не було ні з ким конфліктів, він не залучив від сусідів жодного пайовика. Підозра є, проте доказів немає. Очевидно, що цей масштабний злочин має розслідувати Служба безпеки України. Бо згідно зі ст. 258 ККУ «терористичним актом є дії, які заподіяли значну майнову шкоду чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залучення населення». Певно ж, у цій диверсії проти продовольчої безпеки держави все це є

На фото: фермер Олександр Чебанов на межі знищеного і уцілілого соняшника.

КІНЕЦЬ ЗУХВАЛОЇ БАНДИ

У ніч на 24 квітня під час розбійного нападу на житло фермерської родини в Синельниковому правоохоронці затримали озброєну банду. За інформацією департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України, до її складу входили особи з числа раніше засуджених за вчинення тяжких злочинів. Лідером був 59-річний житель області, який залучив до злочинної діяльності свого 32-річного сина. Об'єктами нападів утрупування були винятоково фермери.

До «справи» злочинці ретельно готувалися: стежили за майбутньою жертвою та місцем проживання, випитували різні подробиці. Інколи за кілька днів до нападу труїли собак біля будинку. Під час розслідування правоохоронці дізналися про черговий напад у місті Синельникове. Спецназівці влаштували засідку і затримали учасників ОЗГ.

«Наразі досудове розслідування у кримінальному провадженні завершене, обвинувальні акти скарвані до суду. Їм інкримінують вчинення злочинів, передбачених ч.ч. 3 та 4 ст.187 (розбій), ч. 1 ст. 263 (незаконне поведіння зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами) та ст. 257 (бандитизм) Кримінального кодексу України. Обвинувачені знаходяться під вартою. Зловмисника загрожує до 15 років позбавлення волі з конфіскацією майна» - повідомили в поліції.

Григорій МИКОЛАЙЧУК.

Перші підсумки сезону і нові надважливі завдання

На добрій новині - під час жнив на жодне фермерське поле членів Асоціації не потрапили рейдерський комбайн - акцентував увагу присутніх А. Гайворонський:

- Ніхто, окрім О. Чебанова, не звертався за допомогою, під час збору ранніх зернових ніхто не постраждав. Ви знаєте, завдяки наполегливій чотирирічній роботі адвоката нашої Асоціації Євгена Падашулі в судах землі ФГ в разі спадкування залишаються за господарством. Приємно, що це давнє, болюче для багатьох спадкоємців питання вирішене в Україні саме позовами юридичної служби нашої Асоціації (*лунають оплески*). Ще два роки тому були навіть цієї весни! «Листи пасти» від прокуратури пішли на сільради ще в травні, з вимогою «виявити голів фермерських господарств, що померли, і повідомити». Особисто звертався до заступника міністра розвитку економіки, торгівлі та с/г Тараса Висоцького з цього приводу, це дало можливість спадкоємцям зібрати урожай. А тепер питання з успадукуванням фермерської землі вирішене постановою Великої Палати Верховного Суду 23 червня 2020 року.

Пріємно, що до цієї перемоги чимало праці доклали і редакція «Фермера Придніпров'я», постійно - з часу заснування - друкуючи статті з більшості країн Січеславщини про спроби «віджити» правоохоронцями (!) вирощеного синами і доньками фермерів урожаю, захист від прокурорської сваволі в судах тощо. Невдовзі після публікації про перемогу СФГ «СПАС» в редакції пролунало кілька телефонних дзвінків з тотожними проханнями «надішліть примірник газети зі статтею про успадукування фермерської землі!» «Фермер Придніпров'я» вже передплатив до кінця року, для себе і своїх орендодавців».

згаданих 5-ти спадкоємців, фермер Олександр Зозуля, відстоює своє право на працю в судах. С проблемами знищення посівів, підпалів, конкуренти не сплять.

Найдієвішим способом запобігання таким злочинним діям, як було зауважено, є діяльність Фермерської Самооборони Дніпропетровської області. Її командир Олександр Стещенко зазначив:

- З травня аж до жнив ми проводили шпитажні заняття, всі дуже задоволені, між бійцями з'явилася якась особлива спорідненість. Нам і порожували, противники дівчі «набивали стрілку», але першого разу вони не прийшли, а другого, коли уздріли нашу потугу й екіпірування, не захопили й тюрники. Тепер у нас 150 чоловік в Самообороні. До наших лав може приєднатися кожен фермер, підприємець чи власник пано, який сплатив членські внески Асоціації і може взяти до рук зброю для захисту власного життя і життя родини, захисту господарства і побратимів.

Блокування податкових накладних
Це «вузьке місце», яке давно годилося б «розшити», роками залишається однією з основних проблем фермерської праці. Цього року через запроваджені заходи з протидії коронавірусу Верховна Рада наклала мораторій на більшість перевіроч Державної Податкової Служби України суб'єктів господарської діяльності. Тож тепер податкові органи знайшли «вікно» і зосередилися на господарських операціях платників податків через Єдиний реєстр податкових накладних. Фермерів почасти включають до переліку платників, які підпадають під критерій ризиків, відтак фіскали зупиняють реєстрацію податкової накладної. Про це з гіркотою повідомила Ольга Сременко з Новомосковського району:

Від якої партії йти на вибори?
Тема місцевих виборів, призначених на 25 жовтня 2020 року, за тривалістю обговорення стала основною. Учасники зборів зійшлися на думці - доки фермери не підуть у депутати аж до Верховної Ради і не заявлять гучно про свої вимоги на всіх доступних платформах, ніщо інше для них цього не зробить, тож ніякого розвою фермерського руху в Україні не буде. Але у зв'язку з тим, що ці вибори відбуватимуться за новим Вибірчим кодексом України, є важливі особливості. Зокрема вибори депутатів обласних, районних, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) проводяться за системою пропорційного представництва за відкритими виборчими списками місцевих організацій політичних партій у територіальних виборчих округах.

Єдиною межею наших завтрашніх звершень стануть наші сьогоднішні сумніви Франклін Рузвельт

Позовна давність за кредитом

Як бути, якщо терміново потрібні гроші, а взяти ніде? Або ж є необхідність у придбанні побутової техніки, але немає часу на те, щоб відкладати гроші на довгоочікувану покупку. У таких випадках громадяни користуються послугами банків або інших фінансових організацій, оформляючи позику. На жаль, в подальшому не кожен позичальник має можливість своєчасного погашення кредиту. Для належного виконання договору кредитор часто змушений звертатися до суду. Але навіть маючи на руках всі необхідні документи щодо того, що позичальник не виконує догівір, кредитор не завжди вдається стягнути з нього необхідні кошти, оскільки термін позовної давності по кредиту на момент звернення до суду часто вже закінчився. Спробуємо розібратися, який же термін позовної давності по кредиту в Україні, і як його застосувати на практиці, щоб суд виніс рішення на користь позичальника.

Термін позовної давності

Позовна давність - це той термін, протягом якого кредитор має право вимагати від позичальника виконання договірних зобов'язань. Позовна давність за кредитом в Україні поділяється на загальну і спеціальну. Стаття 257 Цивільного кодексу України говорить, що загальна позовна давність становить три роки. Що ж стосується спеціальної давності, то в цій статті нас цікавить та частина, в якій йдеться про

неустойку, штрафи і пені, з позовною давністю в один рік. У той же час, така позовна давність не є абсолютною, і може бути змінена, чим часто користуються банки для збільшення позовної давності. Але при цьому обов'язковою умовою для збільшення позовної давності є поінформованість позичальника про такі зміни. Аналізуємо судові рішення: «Трирічний термін позовної давності в кредитних відносинах не є абсолютним і може бути збільшеним за домовленістю сторін, але таке збільшення вимагає підпису обох сторін». Таким чином, хоча формально термін позовної давності за кредитним договором і становить три роки, на практиці він може бути дещо іншим. Все залежить від умов кредитного договору та виду заборгованості.

З якого моменту рахується термін позовної давності

Відповідно до Цивільного кодексу України (ЦПК), сплив позовної давності підставою для відмови в позові. Тому нам важливо з'ясувати, коли закінчується термін позовної давності за кредиторською заборгованістю, щоб унеможливити себе від можливих неправомірних претензій з боку кредитора. Кредиторська заборгованість включає в себе тіло кредиту, відсотки за користування кредитом, штрафи і пені за несвоєчасне виконання взятих на себе зобов'язань. Так, згідно з правовою позицією Верховного Суду України у справі 6-249цс15 стосовно особливостей визначення початку перебігу позовної давності і стягнення відсотків за кредитним договором, відсотки по кредиту і пеня за відсотками підлягають стягненню з відповідача в межах позовної давності, обчисленої за три роки (для відсотків) і один рік (для пені) до дня звернення до суду. Новий Верховний Суд дещо видозмінив таку правову позицію, і встановив, що позовну давність по заборгованості по кредиту не можна починати обчислювати з дня закінчення визначеного договором терміну кредитування, оскільки встановлення такого терміну має значення не для визначення початку перебігу позовної давності за вимогами кредитодавця з погашення заборгованості за цим договором, а перш за все для визначення позичальником розміру щомісячних платежів. Право кредитодавця нараховувати передбачені договором відсотки за кредитом припиняється після закінчення визначеного дого-

вором терміну кредитування (терміну, на який позичальник отримав кредит).

Як застосувати термін позовної давності за кредитом
Закінчення строку позовної давності за кредитним договором ще не означає, що позичальнику можна спати спокійно. У разі подання кредитором позовної заяви, суд не зобов'язаний самостійно перевіряти терміни позовної давності за кредитним договором це завдання відповідача (позичальника). Тому дуже важливо своєчасно скласти правовий договір з професійним юристом, який вивчить документи, надасть консультацію і зможе представляти інтереси клієнта в суді, підібрати потрібного виконавця, який зможе якісно надати потрібні послуги. Ціна помилки може бути дуже велика, оскільки з кредиту сумою кілька тисяч через кілька років виростає заборгованість в розмірі вже кілька десятків тисяч.

Також слід пам'ятати: щоб заявити в суді про застосування терміну позовної давності за банківським та мікрофінансовими кредитами, цей термін не повинен перериватися. Мається на увазі, що якщо позичальник писав кредиторю листа про реструктуризацію боргу, або ж мала місце хоча б мінімальна оплата частини боргу, то строк позовної давності вважається перерваним. Новий відлік позовної давності буде розпочато з моменту відправлення листа кредиторю (з моменту оплати частини боргу).

Позовна давність за кредитом і карантин

Піклуючись про населення нашої країни, парламент прийняв закон 3275, яким встановлено поправки в законодавство щодо закінчення строків позовної давності. Так, з 2 квітня 2020 року продовжено позовну давність на період дії карантину в Україні. Тобто, вся позовна давність тепер буде розраховуватися за формулою «позовна давність, встановлена законом, плюс термін дії карантину в Україні». Крім того, банки під час карантину не припиняють нараховувати відсотки, просто виплата цих відсотків може бути відстрочена на період дії карантину. Єдиною втіхою для позичальників може бути тільки те, що на час карантину заборонені штрафи і пеня.

Дмитро ДОНЧАК. Юридичний ресурс «Протокол».

Договір про поділ майна подружжя

Мудрець Ходжа Насреддін: *Одного разу до нього звернулися двоє братів з проханням допомогти розділити спадок так, щоб ніхто з них не мав претензій один до одного. «Немає нічого простіше, - сказав мудрець, - нехай один з вас розділить майно порівну, на його погляд, а інший вибере собі будь-яку половину» ...*

Практика складання шлюбних договорів і угоди про розподіл майна з'явилася в сімейних відносинах громадян відносно недавно. Хтось продовжує скептично на це реагувати і бачити в подібних домовленостях недовіру, жадібність і відсутність кохання. Що ж це насправді?

Коли можна укласти договір про розподіл майна? Такий договір можна укласти не тільки під час, але і після розірвання шлюбу. Також укласти подібну угоду можуть особи, які проживають однією сім'єю без оформлення шлюбу.

Тут слід зазначити, що предметом такого договору не може бути те майно, яке належить на праві приватної власності одному з подружжя.

Особливості угоди про розподіл спільного майна подружжя

Право укласти договір поділу майна передбачено ст. 69 Сімейного кодексу України, яка говорить про те, що чоловік і дружина мають право розділити майно за взаємною згодою. Саме ж визначення такого договору в Законі відсутнє. Але, виходячи з нормативних особливостей, можна дати таке визначення: договір про розподіл майна подружжя - це домовленість між чоловіком і дружиною про порядок і умови поділу майна, яке перебуває в їх спільній сумісній власності. Угода про розподіл спільного майна між подружжям так само цікава деякими моментами: в його рамках можна відійти від принципу рівних частин у спільній власності, тобто ділити майно можна не порівну; розмір частин у спільній сумісній власності можна визначити самостійно; майно, яке не зазначене в договорі, але теж перебуває у спільній власності подружжя ділиться на загальних підставах.

Форма договору про поділ спільно нажитого майна і його істотні умови

Відповідно до Сімейного кодексу України, договір поділу майна між подружжям, предметом якого є розділ житлового будинку, квартири, іншого нерухомого майна, а також виділення нерухомого майна дружині, чоловікові зі складу усього майна подружжя, підлягає нотаріальному посвідченню. Для рухомого майна такою правилами не передбачено, але, судячи з нотаріальної практики, навіть такі договори люди вважають за краще завірити.

Договір про розподіл майна подружжя повинен укладатися і завірятися нотаріусом лише за умови встановлення факту придбання майна під час шлюбу і на кошти, що є об'єктом спільної сумісної власності. Також нотаріус повинен з'ясувати, чи укладався вже шлюбний договір, що встановлював інший, чи передбачений законом правовий режим щодо майна, що купувалося подружжям, про що сторони вказують в договорі. Закон дуже скупо регулює правовідносини, пов'язані з

укладенням такого договору, залишаючи це на розсуд подружжя. Також справа йде і з істотними умовами, але в цьому питанні варто керуватися загальними положеннями Цивільного кодексу. Згідно з останнім істотною умовою кожного договору є предмет договору (те, заради чого ви взагалі укладаєте договір, а саме ваше майно). Таким чином, при укладенні даного договору вам буде необхідно визначити обсяг майна, яке перейде в приватну власність кожному з подружжя. Хоч законом і не встановлено інших умов, як обов'язкових, рекомендуємо врегулювати в такому договорі все до дрібниць, в тому числі терміни і спосіб передачі майна. Чи можливо розірвати угоду про розподіл майна? Безсумнівно таке право у вас є, але за взаємною згодою сторін. Якщо ж людина хоче розірвати договір в односторонньому порядку, то тут вже складніше, адже повинні бути присутніми підстави для цього. Так, в судовому порядку ви можете розірвати такий договір, посилаючись, як на підставу, на істотне порушення договору другою стороною. Також ви можете вказати в договорі і інші підстави для його розірвання в односторонньому порядку.

Шлюбний договір чи угода про розділ майна?

У цих двох понять є ряд ознак, які їх розрізняють: шлюбний договір може укладатися не тільки між подружжям, а й між людьми, які тільки збираються одружитися, але не може бути укладений вже після розлучення; форма шлюбного договору - письмова і в будь-якому випадку підлягає нотаріальному посвідченню; договір про розподіл майна має обмежену сферу регулювання, і стосується тільки того майна, яке вже є по факту. Шлюбний же договір може регулювати і інші моменти спільного життя (утримання в разі втрати працездатності, порядок і розмір виплати аліментів і т.д.). Також важливо згадати, що шлюбний договір може регулювати порядок поділу майна, яке тільки буде придбано в майбутньому.

Що вам підходить більше, це вже залежить від ваших бажань. Якщо ви в майбутньому плануєте робити великі покупки або ж хочете в одному документі врегулювати різні сфери сімейного життя - виберіть шлюбний договір. Якщо придбав не планується і ваша мета врегулювати питання розділу вже наявного майна, то договір про розподіл майна з його вузькою спрямованістю вам підходить більше.

Визнання договору про розподіл майна подружжя недійсним. Що нам говорить судова практика? Причини, за якими можна визнати договір недійсним, закріплені в Цивільному кодексі, серед них: недотримання нотаріально завіреної форми договору, коли це обов'язково; під час укладання угоди сторона не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними; угоду укладено під впливом помилки; угоду укладено під впливом обману; угоду укладено під впливом насильства; угоду укладено під впливом тяжких обставин. Багато «розумників», намагаючись якось уникнути обов'язків за договором, посилаються на обставини, ви-

кладені вище, але, як правило, без належного обґрунтування. З судом, звичайно ж, такі номери не проходять, і якщо за фактом причин для визнання договору недійсним немає або вони не доведені належним чином, позивача чекає відмова.

Фабула: чоловік запропонував дружині укласти договір про розподіл майна і порадив дружині написати довіреність на його юриста, мовляв він і договір складе і у нотаріуса його завірить, а тобі, кохана менше проблем. Звичайно ж як любляча дружина, вона підписала довіреність не дивлячись. А там була умова, що довіреність видана з правом передоручення. І передоручив, за словами дружини, юрист цю справу людині, яка її чоловікові була винна пристойну суму грошей. Внаслідок цієї людиною від імені дружини був укладений договір. Так ось проблема в тому, що умови то не зовсім вигідні. Там був пункт про те, що підписанням договору сторони підтверджують, що припиняється спільна власність подружжя на квартиру і вона переходить у власність чоловіка, грошової компенсації дружині, судячи з усього не було.

Яка мораль цієї історії? Майте свого незалежного адвоката і давайте йому попередньо читати документи, які підписуєте. Як бачите, довести свою правоту в тому випадку, якщо ви не дочитали або не до кінця зрозуміли якийсь пункт буде дуже важко.

Останнє також підтверджується позицією Верховного суду від 31.10.2018 року по справі 752/18987/16-ц: позивачем не доведений факт неправильного сприйняття ним фактичних обставин при укладенні спірного договору про розподіл майна подружжя, який був укладений за добровільної згоди сторін, у позивача була можливість спірний договір не укладати, позивач був ознайомлений з його змістом, апеляційний суд дійшов обґрунтованого висновку про відсутність підстав для визнання договору про розподіл майна подружжя недійсним. На закінчення можна сказати, що договір про розподіл майна - це не так погано, як думає багато хто і як показують в мелодрамах, коли дружині підсовують шлюбний договір або договір про розподіл майна з супер не вигідними умовами і ставлять перед вибором: або так, або ніяк. Насправді ні, це давно вже перебуває в рамках хороших рішень, і таким інструментом ви позбавите себе від можливого головного болю в майбутньому.

Вікторія ШУТЬКО, юрист.

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

Що обрати: екологічно чисте добриво

Посподарю чи пестициди

Світ збожеволів на екологічно чистих продуктах. На цьому, до речі, зараз «еко-хлібороби» непогано заробляють. Чисті від нітратів овочі і фрукти, від антибіотиків — молоко і м'ясо. Народ готовий в разі переплачувати за продукт з позначкою ЕКО, інформує Ukr.Media. Але чи справді, купуючи екологічно чисту продукцію, не переплачуємо даремно?

Що таке екологічне землеробство

Це технологія вирощування овочів і фруктів без застосування хімічних добрив і пестицидів. У країнах Європи і США екологічне землеробство переживає справжній розквіт. У нас теж з'явилися ферми, на яких нібито не застосовується нічого хімічного. Попри захмарні ціни на їх продукцію завжди знаходяться покупці: купуючи «біологічну» їжу, люди думають, що вона не лише смач-

ніше, але й допомагає зберегти і примножити здоров'я.

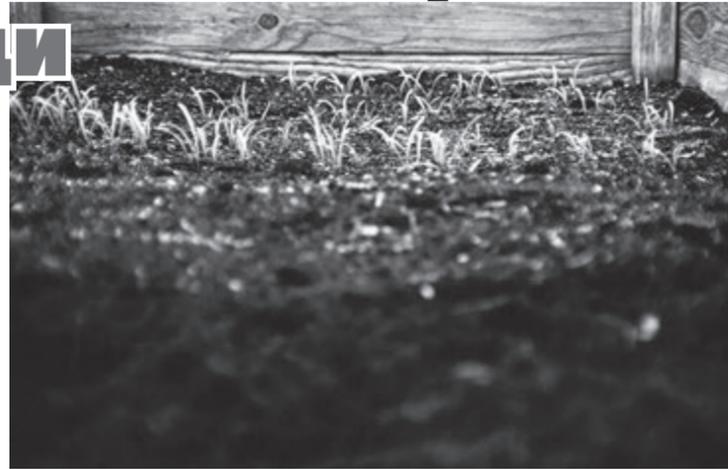
Розберемося, що «їдять» овочі

Наважуючись на виключно органічне землеробство, потрібно відразу розуміти, що врожай буде набагато нижче звичайного, тому знадобляться додаткові площі землі. А звідки візьмуться додаткові гектари, якщо весь світ перейде на органічне землеробство? Їх відберуть у дикої природи, що викличе катастрофу планетарних масштабів. Так може, справа того варта, і «чиста» їжа відрізняється від звичайної? Ні! Рослини вживають ті самі нітрати, фосфати, натрії, кальції і з десяток інших неорганічних іонів. Нітрати, які рослина отримує з гною, за хімічним складом абсолютно не відрізняються від нітратів, які рослина отримує з тієї ж аміачної селітри. А без нітратів, також як і без води, рослина жити не зможе. Так може, хімічні добрива

забруднюють навколишнє середовище? Якщо їх грамотно використовувати і вносити в ґрунт тільки по інструкції, то ні. Ними можна забруднити навколишнє середовище, тільки якщо внести надмірну кількість. А що ж трапиться, якщо ви внесете в ґрунт забагато органічних добрив — гною або кісткового борошна: рослини «погорять» або замість плодів наростять величезну кількість гичок. Більш того, перегодовані гноем овочі містять значно більше нітратів, ніж овочі, удобрені хімічними добривами.

Ащозпестицидами?

Дійсно, деякі з них для людини — отрута. Вся справа в концентрації. От якщо, наприклад, у Чорному морі розчинити краплю ціаніду, адже вона ніяк не вплине на смертність відпочиваючих в Геленджіку. Більш того, відкриємо секрет: люди отримують значно більше токсинів не із залишків пестицидів в овочах і фруктах, а з «природних» хімічних сполук.

З самих рослин, що синтезують в собі отрути: адже морква і капуста не можуть втекти від шкідника, тому під час еволюції вони навчилися синтезувати отрути. Наприклад, морква містить отруту каротатоксин, що вражає нервову систему. А апельсини і чорний перець містять в собі канцероген лімонін. В яблуках, картоплі, винограді та каві містяться канцерогенна кавава кислота. Ми щодня з'їдаємо більше 1,5 г «природних» пестицидів, а це в 10000 разів більше, ніж залишилося

на овочах або фруктах після обробки штучними пестицидами. І масово ми не гинемо лише тому, що наш організм теж пристосовується до навколишнього світу. Приміром, наша печінка з легкістю справляється з природними та синтетичними пестицидами.

Так що справа не в хімії і «натуралці» — вся справа в їх кількості. Використовуйте по інструкції і «хімію», і натуральні добрива — і ваші сади-городки не принесуть нічого, крім користі і вітамінів.

Не викидайте кавунові шкірки - знадоблять

Після поїдання кавуна не варто викидати кавунові шкірки, адже вони здатні принести не мало користі і можуть використовуватися в якості добрива. У городників кавунові шкірки користуються досить великою популярністю і не просто так.

Кавунові шкірки служать гарним добривом

Більшість з нас вважають кавун просто смачною і соковитою великою ягодою, десертом, яким можна смачно поласувати і не більше. Він приносить задоволення як дітям, так і дорослим. Попри те, що кавун майже на 90% складається з води, в ньому багато вітамінів, мінералів і корисних речовин. Тут є також дуже корисні для здоров'я людини антиоксиданти.

Про користь кавуна знають багато. Однак мало хто знає про те, що шкірки кавуна також дуже корисні. У їх складі багато вітамінів і корисних речовин як для людини, так і для рослин. Якщо використовувати шкірки в якості гарного домашнього добрива, то це позитивно позначиться на врожаї. Причому ефект буде помітний практично одразу. Крім того, кавунові шкірки можна використовувати ще і по-іншому, наприклад, протирати ними листя рослин для того, щоб вони блищали.

Також кавунові шкірки можна додавати в компост. Таке добриво використовувати не просто корисно, але ще й вигідно. Річ у тім, що домашні добрива не містять в собі ніяких шкідливих хімічних речовин. І це просто величезний плюс. Тим більше, що якість компосту безпосередньо впливає на кінцевий продукт і його смак.

Компост з кавунових кірок неймовірно корисний не лише для рослин, урожаю, але й навіть для самої землі. Він буде лише покращувати її якість. Так що варто використовувати компост з кавунових шкірок замість хімії, яку продають у спеціальних магазинах.

Як правильно готувати компост з кавунових шкірок

Для приготування компосту з кавунових шкірок важливо правильно все підготувати. Огороду слід робити таку, щоб в ній не було дна. Річ у тім, що кавунові шкірки в обов'язковому порядку повинні торкатися землі. Якщо зробити таку огорожу, то в неї можна сміливо відправляти всі кавунові шкірки. Крім того, можна також підвищити якість такого домашнього компосту тим, що додавати туди ще інші кухонні відходи.

Так компост насичується великою кількістю вітамінів і мінералів. Коли утворюється шар з кавунових шкірок, його слід покрити пухкою землею. Так кисень буде краще надходити. Якщо буде багато кисню, тоді процес формування компосту буде кращим і швидшим. Під час формування компосту буде виділятися вуглекислий газ, а він так необхідний рослинам для нормального розвитку.

Окремо варто підкреслити той факт, що при виготовленні компосту можна добре зекономити. Адже рослинам не

потрібне підживлення, яке коштує в магазині не дешево. Причому добриво з кавунових шкірок буде корисно як для рослин, так і для дерев і чагарників, а також квітів. А речовини, які входять до складу кавунових кірок неймовірно корисні для кореневої системи рослин. Вони надають вкрай позитивний вплив на ріст і навіть на саму врожайність.

Крім того, кавунові шкірки можна використовувати не лише для свого городу, але і навіть в якості народного засобу. Багато хто поняття не має про те, наскільки корисні кавунові шкірки для здоров'я людини. І велика частина вітамінів, мінералів і корисних речовин міститься в м'якоті кавуна, а в його шкірці. Там багато амінокислот, хлорофілу і клітковини. З кавунових шкірок корисно готувати настої, відвари, соки, навіть на зиму можна просто сушити шкірки. Вони не втратять свої властивості. А взимку готувати компоти.

Жири чи вуглеводи: що нам заважає схуднути

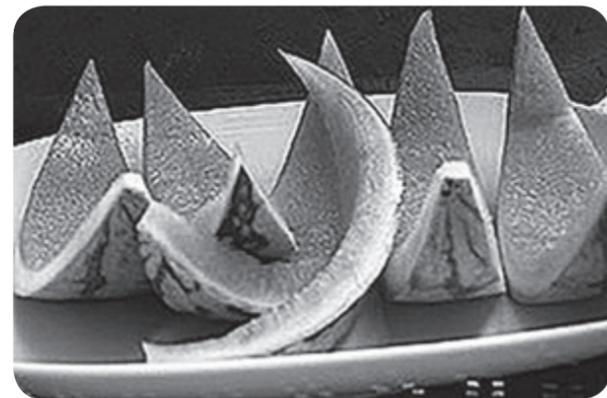
У світі здорового харчування жирам і вуглеводом дісталось порівну: вони демонізовані і оголошені ворогами красивої фігури і гарного самопочуття. Однак усім зрозуміло, що на одних білках і клітковині організм довго не проживе, у зв'язку з чим небезпека жирів і вуглеводів була поставлена під сумнів. З'явилось розділення на два табори, причому як в адептів ЗСЖ, так і серед дієтологів: одні пропонують виключити з раціону жири, інші — вуглеводи. Яка позиція ближча до істини з точки зору науки і як будувати свій раціон, щоб досягти результатів у зниженні ваги — читайте в нашому матеріалі, інформує Ukr. Media.

Вуглеводи VS Жири

Спочатку розберемо, як обидві речовини поведуться, потрапляючи в організм. Вуглеводи — джерело енергії для організму, в процесі перетравлення вони перетворюються в глюкозу, яка «підживляє» наш мозок, м'язи і покращує настрій. Вуглеводи бувають двох видів: прості або швидкі (моносахариди) і складні або повільні (полісахариди). На хімічному рівні вони відрізняються будовою: з назв зрозуміло, що другі влаштовані більш складним способом, а це означає, що організму знадобиться більше часу, щоб перетворити їх в глюкозу.

Швидкі або прості вуглеводи перетравлюються швидко, провокуючи різкий стрибок цукру в крові, дають організму потрібну енергію, яка, проте, дуже швидко витрачається, бо за різким стрибком слідує різкий спад — ви відчуваєте втому. Повільні або складні вуглеводи перетравлюються довго в силу своєї хімічної будови. Протягом усього процесу перетравлення глюкоза надходить у кров рівними порціями, не провокуючи стрибка (а значить і подальшого спаду). Це дозволяє вам почуватися бадьорими і енергійними в середньому 3-4 години, залежно від розміру порції і її харчової цінності.

Жири довгі роки були не в честі у дієтологів в силу калорійності — 9 ккал на 1 г (в вуглеводів, для порівняння, 4 ккал), проте дослідження останніх років буквально їх реабілітували. Виявилось, що жири, як і вуглеводи, — не всі однакові. Існують насичені

і ненасичені жири, перші для здоров'я буквально згубні, другі — допомагають спалювати (!) жир, накопичений в організмі. Насичені жири не лише ведуть до набору ваги, але і провокують накопичення вісцерального жиру (оперізувального внутрішні органи). У невеликій кількості він необхідний, проте, за статистикою, у більшості людей є в надлишку. Це веде до цілого ряду проблем з печінкою, нирками, серцево-судинною системою і може спровокувати ряд серйозних хронічних захворювань. Ненасичені жири повільно перетравлюються, чим виключають ризик переїдання, благотворно позначаються на роботі всіх систем організму, забезпечують профілактику захворювань і здатні уповільнити процеси старіння.

Що обмежити, щоб скинути вагу?

Отже, зі сказаного вище стає зрозуміло, що головні вороги як гарної фігури, так і здоров'я — швидкі вуглеводи і насичені жири. Перші небезпечні тим, що провокують постійне відчуття голоду: ви з'їли швидкі вуглеводи — вони переварилися за годину — ви знову хочете їсти, а в добавок у вас зіпсувався настрій через спад глюкози. При цьому, їжа, що містить моносахариди (цукор, мед, шоколад, білий хліб, солодоші) дуже калорійна, отже, ви ризикуєте з'їсти значно більше калорій, ніж можете витратити. Результат — зайва вага. З насиченими жирами справа йде приблизно так: рафіновані олії і трансжири нічого крім тисяч зайвих калорій і ризику проблем зі здоров'ям організму не несуть.

Залишаються повільні вуглеводи і ненасичені жири. Дослідження останніх років говорять про те, що низьковуглеводна дієта для схуднення більш ефективна, ніж низькожирова. Якщо коротко, то в результаті організм починає і працювати на жирах замість вуглеводів, а замість інсуліну виробляє кетонів тіла, розщеплюючи жир — у тому числі і накопичений в «запаси», зайва вага при цьому йде з неймовірною швидкістю. За цим принципом працює знаменита кетодієта, яку так люблять голівудські красуні. Різка скорочення вуглеводів на користь жирів, дійсно, показало вражаючу ефективність, адже в силу високої харчової цінності, жири довше забезпечують відчуття ситості і скорочують ризик переїдання. Оскільки такий тип харчування підходить не всім (в силу індивідуальних особливостей організму), дієтологи рекомендують універсальну схему — стежити за калоріями. Якщо ваш раціон побудований з корисних продуктів, і при цьому ви витрачаєте більше калорій, ніж споживаєте — зниження ваги гарантоване.

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»

Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.

ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»

Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109

786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84

e-mail: farmer.gazeta@gmail.com

www.farmer.dp.ua

www.facebook.com/farmer.dp.ua

Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»

69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16

Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.

Зам. № 2083918 Тираж 10385.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.

Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.

Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.

Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.

Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.

Газета за посиланням використовує повідомлення

інформаційних порталів.

Оформлення передплати та доставку газети здійснює

Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».

Передплатний індекс 60092

Електронна версія газети: www.farmer.dp.ua

www.facebook.com/farmer.dp.ua

«Міцний горішок»

Людмила СТЕЛЬМАХ-КУЧЕРЕНКО

КОЛИ дізнаєшся історію фермера-початківця Юрія Парахнич з Полтавського району, мимоволі пригадаєш слова прем'єр-міністра Великої Британії Вінстона Черчіля, які стали афоризмом: «Успіх – це шлях від невдачі до невдачі без втрати оптимізму».

Ще дванадцять років тому Юрій купив у селі Коломацьке дачу. Згодом перебудував старий будинок. Дуже подобалося жити подалі від міських вихлопів, шуму, суєти, плекати городину й фруктові дерева й мати екологічно чисті овочі та фрукти. Тож коли п'ять років тому у Ганни та Юрія Парахничів народилася донечка Марійка, вони з Полтави переїхали в село назавсім. Але Юрій продовжував і продовжує працювати в обласному центрі.

У той час у нього визрівала думка серйозно зайнятися сільським господарством, а саме - вирощуванням горіхів. «Горіх – хліб майбутнього», - стверджував сто років тому всесвітньо відомий російський селекціонер Іван Мічурін. Юрій два роки вивчав матеріали радянських та закордонних агрономів і селекціонерів, став членом Української горіхової асоціації, щоб отримати доступ до ще більшої бази інформації, відвідав багато конференцій та практичних курсів. А його дружина Ганна в цей час вивчала законодавство, регулятивні документи міністерства аграрної політики, податкової адміністрації.

Коли донечці виповнилося три роки, подружжя наважилося створити сімейне фермерське господарство, яке назвали «Марусин сад». До речі, СФТ «Марусин сад» - перше на Полтавщині без статусу юридичної особи, бо Парахничі таки зуміли переконати чиновників органів юстиції, що це – цілком законно.

Він попросив Коломацьку сільську раду виділити йому землю під горіхову плантацію. Та коли побачив наділену йому територію у селі Дудникове, почувач потилицю. Це була не рілля, а місце колишньої ферми з силосними ямами, куди місцеві мешканці на додачу роками зносили різний непотріб, перетворивши на несанкціоноване звалище. Але він був радий і цій можливості.

Юрій разом із дружиною, а інколи і з дочкою із заповзятістю Сізіфа самі виносили сміття, біту цеглу, рубали 2-метрові бур'яни, викорчувували чагарники, наймали людей, техніку, щоб витягти із землі бетонні брили та арматуру. Місцеві селяни тим часом крутили пальцем біля скроні й білися об заклад на пару пляшок самогону: як швидко гордянин, банківський працівник, тобто, «білий комірець», сам плюне на цю безнадійну затію...

Не плюнув, довів до кінця. Вставав о 4-й ранку, готував до посадки ділянку на придбаному тракторі. Потім їхав на роботу. Обгородив свої 1,2 га стовпчиками та натягнув сітку-паркан. І нарешті у листопаді 2018 року посадив 152 саджанці грецьких горіхів. Щоправда, ще у жовтні якісь вандалі зламали 7 бетонних парканних стовпчиків. Юрій заявив у поліцію. Але остання не відреагувала, дільничний вочевидь навіть не став шукати зловмисників, мовляв, дрібниця.

Однак у ніч з 11 на 12 грудня 2018 року якісь нелюди зламали 90 стовпчиків огорожі (а це 400 метрів!) й 80% саджанців волоських горіхів. Це ж яку треба мати дурну волячку силу, щоб крушити бетон; яку чорну заздрість до трударя, котрий, можна сказати, потом полив свою ниву; яку нена-

висть до всього живого, щоб бігати від деревця до деревця, між якими відстань 8 метрів, і ламати, крушити, нівечити, висмикувати з утеплювача?!

Юрій з дружиною були в розпачі! А маленька Маруся тулила ручки до грудей і запитувала в батьків: «Хто-хто поламав мій садочок?» Тим більше, що у фермера начебто не було недоброчинців у селі, з усіма були нормальні стосунки. Мало того, коли Юрій заклав так звану «шкілку» (розсадник) з найкращих плодів великих тонкошкурних горіхів, які знаходив на «хитрих» базарах, то оголосив, що всім охочим безкоштовно дасть саджанці, коли ті підростуть. Пообіцяв створити й робочі місця, як сад почне плодоносити.

Злочинці (чи злочинець) сповна скористалися тим, що територія саду не освітлювалася й не охоронялася. Можливо, цього, найгіршого, й не трапилося б, якби за два місяці до цього правоохоронці знайшли того, хто зламав парканні стовпці. Адже безкарність провокує нові злочини. Дуже вірогідно, що brutальний погром у грудні – справа рук (і ніг!) тієї ж людини чи неадекватного підлітка-хулігана, що й у жовтні...

Бо скільки подібного нині спостерігаємо в містах і селах: розбивають меморіальні дошки на будинках і руйнують надгробні пам'ятники, крадуть куці троянд і молоді дерева, перевертають смітєві урни і закидають лавочки на дерева. Як правило, молодь, просто так, знічев'я чи з перепою...

Та що там зламані саджанці у порівнянні з величезною кількістю випадків рейдерського захоплення фермерських господарств, викрадення врожаю й виведення з ладу комбайнів і машин! І навіть убивств фермерів, бо комусь дуже заохотилося чужого майна і чужої землі...

Юрій Парахнич знову подав до поліції заяву про злочин, адже йому були нанесені величезні збитки. Це ті, хто сіє зернові, через кілька місяців одержать урожай і прибуток. А хто вирішив зайнятися садівництвом, тобто, свідомо пішов у довготривалий проект, отримають перший врожай через кілька років. Горіхів чекати довше, ніж фруктів - 6-7 років!

Тільки за проект саду фермер сплатив 17 тисяч гривень! Розчищення території, паркан, саджанці «потягнули» ще десь на 70 тисяч гривень власних заощаджень. А компенсація за розділом «садівництво» державної програми, яку отримав Юрій, склала тільки 34 тисячі гривень. Одно слово, дороговартісне у Юрія хобі...

- За 21 місяць розслідування, - обурюється Юрій Парахнич, - поліція не знайшла злочинця, хоча місцеві жителі мені нашіпували, хто міг це скоїти, а я, як версію, що заслуговують на увагу, передавав правоохоронцям. Проважання порушили, але розслідується воно, як мокре горить. На моє прохання народний депутат Анна Романова із «Самомпомочі» робила запит до міністра внутрішніх справ Арсена Авакова. Результат – нульовий. У той же час старі, радянські міліціонери переконані, що подібні злочини у маленькому селі можна розкрити якщо не за кілька годин, то за пару днів...

Микола Нездойминого, начальник відділу виробництва й маркетингу продукції рослинництва Департаменту агропромислового розвитку Полтавської облдержадміністрації, за останні 15-20 років не пам'ятає такого варварського нищення молодого саду на Полтавщині, як у Дудниковому: - Унікальний випадок, мотив якого важко зрозуміти! Шко-

да, що новонасаджений сад не охоронявся. У передмісті Полтави – селищі Яківці понад три роки тому закладена горіхова плантація на 38 гектарах. І там не лише огорожа, а й цілодобова охорона з собаками. На жаль, такі реалії сучасного життя... Починаючи з 2017 року щороку в області закладається близько 150 га садів, адже з 2018 року відновлена державна програма підтримки садівництва. Україна й справді відчутно нарощує експорт горіхів. Більше половини валютної виручки від продажу всієї плодово-ягідної продукції нашої країни за кордон за останні 3-4 роки дають саме горіхи. Попереду тільки ріпакова олія та яйця птиці. Горіхи впевнено входять у першу трійку товарних груп, які збільшили експортні поставки за кордон. Торік навесні Юрій Парахнич повністю реанімував «Марусин сад»: відновив паркан, посадив нові горіхові саджанці, провів освітлення, встановив відеоспостереження та найняв охорону. Навіть не хоче казати, у скільки йому обійшлися ці заходи безпеки...

Головне, що невдачі його не зламали, він не опустив руки, не здався, не втратив оптимізму. Однак втратив віру в спроможність поліціянтів фахово займатися своєю справою та знаходити злочинців. Юрій навіть оголосив грошову винагороду в 10 000 гривень про інформацію про злочинців, причетних до знищення горіхового саду, розповсюдив її через платний таргетинг у мережі Фейсбук, розвіз листівки по навколишніх селах.

Про таких людей здавна кажуть – «міцний горішок». Юрій Парахнич упевнений, що через кілька років у Дудниковому бують молодий сад. І не один. Зараз він готує земельну ділянку площею 2 га, щоб восени наступного року висадити горіхові саджанці. А в планах на 2022 рік – закласти ще два гектари.

- Дуже хочеться, щоб у моєму рідному селі Дудникове росли ці сади, - каже місцева жителька Наталя Стельмашова. - Боляче було дивитися на понівечені саджанці, на сплюндровану працю цілої родини. Зараз молоді дерева зазеленіли, радують око. Юрій робить справді титаничну працю. А Світлана Ващенко додає: «Ми всі бачимо, як Юрій працює й вболіває за свою справу. І взагалі за порядок в селі. Більше б таких людей приїздило до нас жити й працювати...»

Фермер вирощує унікальну ягоду

Особливу ягоду - гібрид ожини і малини - вирощує в своєму господарстві фермер Дмитро Євдокимов з села Шевченкове, що в Кілійському районі на півдні Одеської області, яка в цьому році постраждала від небувалої посухи. Гібридна ягода увібрала в себе найкраще - крупноплідність суниці садової (полуниці) і смак, аромат справжньої суниці лісової.

За словами 36-річного Дмитра, його сім'я займається фермерством вже більше 13 років. Ще батьком, Олегом Євдокимовим, були закладені сади інтенсивного типу, в яких вони всі працювали над розведенням фруктових та ягідних культур - яблук, слив, груш, малини і ожини. Однак батько, як стверджує Дмитро, був трохи консервативний, а особисто його завжди тягнуло до сучасної селекції. «Занурюючись в процес все більше і більше, я зрозумів, що крім вирощування класичних видів плодово-ягідної продукції, варто поекспериментувати з новими культурами. Причин, що спонукали розширити асортимент вирощуваної продукції, було кілька. Один з головних каталізаторів - різко змінилися погодні умови. Я почав цікавитися іншими культурами, більш зимостійкими, засухоустійкими і врожайними. Природно, дала про себе знати любов до експериментів», - розповідає Дмитро.

30 вкорінених кущів ожиномалини він посадив три роки тому. У попередні два роки врожайність, на жаль, була не дуже висока. Фермер зазначає, що і нині прохолодна погода, природно, відтягнула сезон дозрівання ягоди. «Аномальна зима в цьому році стала справжнім кошмаром для всіх садівників України. Різко вдарили морози, в січні доходило до -12 градусів, доводилося зігрівати дерева усіма можливими способами, але все було марно. Особисто у нас кісточкові рослини постраждали на 90 відсотків. Морози змінилися моторошно посухою, деякі колеги з інших господарств були в повному розпачі... Люди залишалися без майбутнього врожаю і грошей, втрачали стимули працювати і жити. Коли приїжджаєш до себе в господарство і бачиш масштаби збитку, і розумієш, що вся робота (не тільки твоя, а й твоєї родини, і працівників) пройшла даром - складно зберігати «холодний розум», - згадує важкий сезон Дмитро. Однак виплеканий ним гібрид виявився досить стійким до низьких температур і вогкості. У господарстві вирощують також суницю садову сорти «Альба» і «Ельсанта». Але саме ожиномалина сорту «Купчиха»

показала найбільш рясний цвіт. Як результат - нині врожайність близько 300 грамів з куща. «Рослина досить невибагливо в вирощуванні. Ягоди великі - по 4-5 сантиметрів, химерної форми, з приємною кислинкою і ненав'язливою солодкістю. Навіть ті з них, що з зеленуватим кінчиком, мають солодкий смак. М'якоть щільна, в міру соковита. У них повністю відсутня «водянистість», - підкреслює новатор. Крім того, ягоди практично не деформуються при збиранні і відрізняються гарною транспортабельністю. Саджанці незвичайного гібрида досить дорогі - 60-65 гривень штука, але в перспективі рентабельність вирощування цієї культури може зрівнятися з нині популярною лохиною. Сьогодні Євдокимов з сім'єю показує на своєму прикладі всьому селу, як не опускає руки у важких ситуаціях. Дмитро продовжує експериментувати. За його словами, за подібними гібридами - майбутнє. «Селекція - геніальне явище біотехнологій, гібриди дозволяють здійснювати прориви в садівництві. Завдяки новим сортам аграрії матимуть можливість отримувати урожай навіть в неврожайні роки», - переконаний фермер.

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, 41, оф.109

Дзвоніть:
(056) 786-02-21,
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити
«Фермер Придніпров'я» можна
у будь-якому поштовому відділенні
області до 25 числа щомісяця.
Передплатний індекс 60092.